

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2525/2022
11.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Младен Васић, адвокат из ..., против туженог Град Врање, кога заступа Правобранилац Града Врања, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3733/2021 од 15.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 11.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3733/2021 од 15.03.2022. године, у ставу првом изреке, и пресуда Основног суда у Врању П1 186/18 од 12.07.2021. године, у делу става првог изреке који се односи на поништај решења о престанку радног односа, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог о престанку радног односа број .. од 09.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 186/18 од 12.07.2021. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о престанку радног односа број .. од 09.02.2018. године, те наложено туженом да тужиоца врати на рад на радно место на коме је радио пре спорног отказа уговора о раду или сагласно његовој школској спреми, знању и способностима. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 213.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3733/2021 од 15.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у делу става

првог изреке, којим је поништено као незаконито решење о престанку радног односа. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је укинута у преосталом делу става првог изреке, којим је наложено туженом да тужиоца врати на рад на радно место на коме је радио пре спорног отказа уговора о раду или сагласно његовој школској спреми, знању и способностима и у ставу другом изреке и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог, као намештеник, на неодређено време на пословима ... у Одељењу за заједничке послове Градске управе Града Враћа на основу закљученог уговора о раду број ... од 13.12.2016. године. Решењем туженог број ... од 09.02.2018. године, тужиоцу је престао радни однос код туженог, услед промене унутрашњег уређења у Градској управи Града Враћа, због којих више није постојало ниједно радно место на које је тужилац могао бити распоређен у складу са његовом стручном спремом. Утврђено је да тужиоцу престаје радни однос са даном 09.02.2018. године и да има право на исплату отпремнине због престанка потребе за његовим радом у висини од 192.718,80 динара, која ће му се исплатити у року од 30 дана од дана престанка радног односа, као и све неисплаћене плате, накнаде плате и друга примања остварена до дана престанка радног односа у складу са општим актом и уговором о раду. Скупштина Града Враћа донела је Одлуку о одређивању максималног броја запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе – Града Враћа за 2017. годину („Службени гласник Града Враћа“ број 27/17), којом је утврђен максимални број од 245 запослених за организациони облик Градске управе Града Враћа. У складу са том одлуком Градско веће Града Враћа, је дана 22.12.2017. године усвојило Правилник о организацији и систематизацији радних места, који је ступио на снагу 08.01.2018. године, а којим је било предвиђено да ће распоређивање службеника и намештеника бити извршено најкасније у року од 15 дана од ступања на снагу овог правилника. У образложењу решења о престанку радног односа тужиоца наведено је да услед промене унутрашњег уређења наведеним правилником није систематизовано радно место ..., а не постоји друго радно место на које би тужилац могао бити распоређен у складу са његовом стручном спремом. Пре доношења решења о престанку радног односа, тужени није донео посебно решење којим је тужиоцу утврдио статус нераспореденог запосленог. Уговором број ... од 18.01.2018. године, закљученим између туженог, као наручиоца услуга, и ДОО „Сион Гард“ из Београда, као пружаоца

услуга, тужени је обезбедио пружање услуга физичког обезбеђења своје имовине и запослених.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је поништио решење о престанку радног односа број ... од 09.02.2018. године и обавезао туженог да тужиоца врати на рад на радно место на коме је радио пре спорног отказа уговора о раду или сагласно његовој школској спреми, знању и способностима, са образложењем да доношењу оспореног решења о престанку радног односа није претходило доношење посебног решења којим се утврђује да је престала потреба за радом тужиоца и да остаје нераспоређен, а које решење је тужени био дужан да донесе у складу са чланом 168. став 4. у вези са чланом 187. став 1. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је првостепену пресуду потврдио у делу одлуке о поништају решења о престанку радног односа тужиоцу, док је у делу одлуке о враћању тужиоца на рад и трошковима поступка, укинуо и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење, како би оценио испуњеност услова за реинтеграцију тужиоца на рад и накнаду штете, у смислу члана 191. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, основано се у ревизији указује да су нижестепени судови у делу одлуке о поништају решења о престанку радног односа на утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 187. став 1. и став 4. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 21/16...95/18), прописано је да се одредбе овог закона о премештају и распоређивању службеника сходно примењују и на намештенике. Намештенику се отказује уговор о раду када услед промене унутрашњег уређења код послодавца више не постоји ниједно радно место на које може бити премештен односно распоређен у складу са његовом стручном спремом. Одредбе о премештају и распоређивању службеника сходно се примењују на намештенике, с тим што у случају премештаја или распоређивања намештеника, решење о премештају односно распоређивању по сили закона замењује одговарајуће одредбе уговора о раду. Намештеник радни однос заснива уговором о раду, који обавезно садржи одредбу да послодавац може решењем да промени оне елементе уговора чију примену закон допушта. Намештенику се, између осталог, отказује уговор о раду када услед промене унутрашњег уређења код послодавца више не постоји ниједно радно место на које може бити премештен, односно распоређен у складу са његовом стручном спремом.

Имајући у виду наведену одредбу члана 187. став 4. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, а код чињенице да код туженог нису постојала радна места на која би тужилац могао бити распоређен, то је тужени правилно донео решење којим је тужиоцу утврдио престанак радног односа. С тим у вези, по оцени Врховног суда, чињеница да тужени пре доношења решења о престанку радног односа није донео посебно решење, којим би се тужиоцу утврдио статус нераспоређеног радника, не утиче на законитост оспореног решења. Како се намештенику уговор о раду отказује увек када услед промене уређења код послодавца више не постоји

ниједно радно место на које може бити премештен, односно распоређен у складу са стручном спремом, то тужени није био у обавези да за тужиоца доноси посебно решење о утврђивању статуса нераспорјеђеног радника. Престанак радног односа тужиоца, као намештеника, наступа одмах, за разлику од радноправног статуса службеника, коме након утврђивања статуса нераспорјеђеног запосленог, радни однос престаје тек протеком рока од 2 месеца од коначности решења, којим је утврђен статус да је нераспорјеђен, са позивом на одредбу члана 169. став 3. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, које одредбе се не односе на намештеника. Како је тужилац био у радном односу код туженог као намештеник, а код чињенице да код туженог више није постојало ниједно радно место на које је могао бити премештен, односно распоређен у складу са својом стручном спремом, правилно је тужени донео оспорено решење којим му је отказао уговор о раду и на основу кога му је престао радни однос.

С обзиром на све наведено, Врховни суд је применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

О захтеву туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка одлучиће првостепени суд приликом доношења одлуке о накнади трошкова целокупног поступка, у складу са чланом 152, 153. и 163. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**